Lieta Nr.142195611
1-1130-12/34

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Jelgavā, 2012.gada 21.martā

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese L.Apšeniece,

piedaloties pieteicējam – *I.V.*,
atbildētājas – Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Valsts policijas Zemgales reģiona pārvaldes pārstāvei *A.V.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc *I.V.*, personas kods */personas kods/*, pieteikuma par Valsts policijas Zemgales reģiona pārvaldes priekšnieka vietnieka 2011.gada 27.aprīļa lēmuma Nr.20/V-1351 atcelšanu, zaudējumu Ls 40 apmērā un tiesas izdevumu atlīdzinājumu.

Aprakstošā daļa

[1] 2011.gada 25.februārī plkst.16.53 *I.V.* (turpmāk – pieteicējs) vadīja automašīnu Ford, valsts reģistrācijas numurs */reģistrācijas numurs/* (turpmāk – transportlīdzeklis) Rīgā, pa Graudu ielu virzienā no Valdeķus ielas uz Vienības gatves pusi un krustojumā ar Vienības gatvi veica kreiso pagriezienu.

Konstatējot, ka pieteicējs neaptur transportlīdzekli vietā, kur tas paredzēts, un kreiso pagriezienu veic pie aizliedzošā (sarkanā) luksofora signāla, Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes jaunākais inspektors 2011.gada 25.februārī plkst.16.56 sastādīja pieteicējam administratīvā pārkāpuma protokolu Nr.PA819802 (turpmāk – protokols).

Valsts policijas Zemgales reģiona pārvaldes (turpmāk arī – atbildētājs) Kārtības policijas biroja Patruļpolicijas nodaļas priekšnieka 2011.gada 4.marta lēmumā Nr.VP2/PA819802 (turpmāk – sākotnējais lēmums) konstatēts, ka pieteicējs nav ievērojis Ministru kabineta 2004.gada 29.jūnija noteikumu Nr.571 „Ceļu satiksmes noteikumi" (turpmāk – CSN) 56.4.apakšpunktā noteiktās prasības, līdz ar to ir izdarījis Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – LAPK) 149.^{5}panta pirmajā daļā paredzēto administratīvo pārkāpumu. Pieteicējam uzlikts naudas sods Ls 40 apmērā.

Ar Valsts policijas Zemgales reģiona pārvaldes priekšnieka vietnieka 2011.gada 27.aprīļa lēmumu Nr.20/V-1351 (turpmāk – Lēmums) sākotnējais lēmums atstāts negrozīts. Lēmumā norādīti šādi argumenti.

[1.1] No video materiāla nepārprotami izriet, ka pieteicējs, vadot transportlīdzekli, šķērso krustojumu un veic kreiso nogriešanās manevru, kad luksoforā deg sarkanais kustību aizliedzošais signāls. Pārkāpums ir fiksēts protokolā.

Nav konstatēti fakti, kas apliecinātu policijas darbinieku tiešu vai netiešu ieinteresētību pieteicēju apturēt un sastādīt viņam protokolu. Savas vainas noliegšana administratīvā pārkāpuma izdarīšanā ir vērtējama kā savdabīga aizstāvēšanās pozīcija, lai izvairītos no atbildības.

[1.2] Transportlīdzekļa vadītāja pienākums ir rīkoties tā, lai neradītu satiksmei bīstamas vai satiksmi traucējošas situācijas un nenodarītu zaudējumus. Pārkāpuma izdarīšanas laikā pastāvēja potenciāls apdraudējums pašam pieteicējam un arī citiem ceļu

satiksmes dalībniekiem. Apstāklis, ka ceļu satiksmes negadījums nenotika, nevar izmainīt minēto secinājumu.

[2] Nepiekrītot Lēmumam, 2011.gada 1.jūnijā pieteicējs vērsās ar pieteikumu Administratīvajā rajona tiesā. Pieteicējs norāda, ka, veicot kreiso pagriezienu, krustojumā ar Vienības gatvi iebrauca un šķērsoja stoplīniju pie kustību atļaujošā luksofora signāla uzreiz aiz priekšā braucošās automašīnas, krustojumā deva ceļu pretī braucošajām automašīnām. Tādejādi nogriešanās manevru pieteicējs pabeidza tikai tad, kad jau beidza degt kustību atļaujošais signāls.

[3] 2011.gada 20.jūnijā Administratīvajā rajona tiesā saņemts atbildētāja paskaidrojums, kurā atbildētājs pieteikumu uzskata par nepamatotu, balstoties uz Lēmumā minētajiem argumentiem. Papildus norāda šādus apsvērumus.

[3.1] Videoierakstā redzams, ka divas automašīnas veic kreiso pagrieziena manevru pie luksofora dzeltenā signāla. Kad luksoforā pārdegas sarkanais signāls, transportlīdzeklis iebrauc krustojumā un veic pagriezienu. Pieteicējam šajā situācijā bija jābremzē, nevis jāizvēlas turpināt ceļu pie intensīvas satiksmes. Šāda pieteicēja rīcība ir pārgalvīga un satiksmei bīstama.

[3.2] Par mantisko zaudējumu nav uzskatāms laiks un pūles, ko privātpersona veltījusi lietas risināšanai.

[4] Tiesas sēdē pieteicējs uzturēja pieteikumu.

Atbildētāja pārstāve tiesas sēdē pieteikumu neatzina.

Motīvu daļa

[5] Pārbaudījusi un novērtējusi procesa dalībnieku argumentus un pierādījumus lietā, tiesa atzīst, ka pieteikums nav pamatots.

[6] Pieteicējam piemērots administratīvais sods Ls 40 apmērā par administratīvo pārkāpumu, atbildība par kuru paredzēta LAPK 149.^{5}panta pirmajā daļā.

Atbilstoši LAPK 149.^{5}panta pirmajai daļai par braukšanu, ja luksoforā deg aizliedzošais signāls, vai par nepakļaušanos satiksmes regulētāja signālam vai braukšanu virzienā, kas ir aizliegts ar satiksmes regulētāja signālu, – uzliek naudas sodu (..) transportlīdzekļa vadītājam – no divdesmit līdz simt latiem.

[7] Lietā nav strīda par to, ka 2011.gada 25.februārī plkst.16.53 pieteicējs vadīja transportlīdzekli Rīgā, pa Graudu ielu virzienā no Valdeķus ielas uz Vienības gatves pusi un krustojumā ar Vienības gatvi veica kreiso pagriezienu. Lietā ir strīds par to, vai izpildot šo manevru, pieteicējs brauca, kad luksoforā dega aizliedzošais signāls.

Novērtējot lietā esošos pierādījumus to savstarpējā kopsakarā, tiesa atzīst, ka pieteicējs ir izdarījis administratīvo pārkāpumu.

[8] CSN 56.4.apakšpunkts noteic, ka sarkans luksofora signāls (arī mirgojošs) aizliedz kustību. Saskaņā ar CSN 64.punktu, ja luksofora signāli braukt aizliedz, transportlīdzekļa vadītājam jāaptur transportlīdzeklis tieši pirms stoplīnijas (929.ceļa apzīmējums) vai 541.ceļa zīmes.

No informācijas par ceļa zīmju izvietojumu un ceļa horizontālo apzīmējumu Graudu ielas un Vienības gatves, Rīgā krustojumā *(lietas 36.lapa)* izriet, ka Graudu ielas krustojumā ar Vienības gatvi pirms luksofora ir stoplīnija. Videoierakstā *(lietas 29.lapa)* redzams, ka brīdī, kad luksoforā iedegas dzeltenā gaisma, krustojumā, vēloties veikt kreiso pagriezienu uz Vienības gatvi, ir iebraukusi un stāv sudrabotas krāsas vieglā automašīna, aiz tās – balts mikroautobuss. Automašīnas nevar pabeigt uzsākto manevru, jo dod ceļu pretim braucošajām automašīnām, kurām ir priekšroka. Savukārt nākošais aiz mikroautobusa, kuram būtu jāšķērso krustojums, stāv transportlīdzeklis. Videoierakstā nav redzami ceļa apzīmējumi, jo skatu aizsedz ielas malā esošās sniega kupenas, līdz ar to nav

iespējams precīzi pārbaudīt pieteicēja subjektīvo izjūtu, ka šajā brīdi transportlīdzeklis bija šķērsojis stoplīniju. Taču tiesas ieskatā šim apstāklim konkrētajā gadījumā nav izšķiroša nozīme.

Atbilstoši CSN 65.punktam, ja, iedegoties dzeltenajam signālam, transportlīdzekļa vadītājs transportlīdzekli šo noteikumu 64.punktā noteiktajās vietās var apturēt, tikai strauji bremzējot, šī transportlīdzekļa vadītājs drīkst ceļu turpināt, neapturot transportlīdzekli.

Tātad vienīgā likumdevēja paredzētā situācija, kad pieļaujams turpināt ceļu, ja stoplīnija ir šķērsota un luksoforā iededzies kustību aizliedzošais signāls, ir tad, ja transportlīdzekli var apturēt, strauji bremzējot.

Videoierakstā nepārprotami ir redzams, ka transportlīdzeklis, degot luksofora dzeltenajam signālam, stāv. Un tikai pēc tam, kad baltais mikroautobuss pabeidz manevru, transportlīdzeklis strauji uzsāk kustību un faktiski krustojumā iebrauc pie sarkanā luksofora signāla. Tādejādi tiesa secina, ka pieteicējs apzināti iebrauca krustojumā laikā, kad luksofora signāls to aizliedz.

Papildus no protokola *(lietas 27.lapa)* un videoieraksta tiesa konstatē, ka pārkāpums noticis ziemā, piektdienā, dažas minūtes pirms pieciem, krustojumā ir intensīva satiksme, kas šim laikam un vietai ir raksturīga.

CSN 139.punkts noteic, ka aizliegts iebraukt krustojumā vai brauktuvju krustošanās vietā, ja izveidojies sastrēgums, kas transportlīdzekļa vadītāju var piespiest apturēt transportlīdzekli krustojumā vai brauktuvju krustošanās vietā un traucēt braukt citiem transportlīdzekļiem.

Tas nozīmē, ka transportlīdzekļa vadītājam ir jānovērtē situācija uz ceļa un nav pieļaujams iebraukt krustojumā, ja nebūs iespējams to šķērsot pie luksofora kustību atļaujošā signāla. Tiesa uzskata, ka pieteicējs apstākļus krustojumā nenovērtēja objektīvi, jo ar savu rīcību, pretēji paša apgalvotajam, radīja bīstamību un traucēja pārvietoties automašīnām pa Vienības gatvi. Tiesas ieskatā, pat ja transportlīdzeklis pirms krustojuma būtu stāvējis dažus centimetrus pāri stoplīnijai, tas nekādā veidā netraucētu citu satiksmes dalībnieku kustību. Gājēju pāreja šajā ceļa posmā ir izvietota vēl aiz luksofora, līdz ar to gājēju pārvietošanos tas neapgrūtinātu, tāpat kā neietekmētu citu automašīnu pārvietošanos pa tām paredzētajām joslām. Līdz ar to pieteicēja 2011.gada 4.marta paskaidrojumā par protokolu *(lietas 28.lapa)* ietverto situācijas novērtējumu tiesa atzīst par nepamatotu.

[9] LAPK $149.^{5}$panta pirmās daļas sankcija paredz piemērot pārkāpējam naudas sodu no Ls 20 līdz Ls 100.

Saskaņā ar LAPK 22.pantu administratīvais sods tiek piemērots, lai personu, kura izdarījusi administratīvo pārkāpumu, audzinātu likumu ievērošanas un sadzīves noteikumu cienīšanas garā, kā arī, lai tiklab tiesību pārkāpējs, kā arī citas personas neizdarītu jaunus pārkāpumus. LAPK 32.panta pirmā daļa noteic, ka sodu par administratīvo pārkāpumu uzliek ietvaros, ko nosaka normatīvais akts, kurā paredzēta atbildība par izdarīto pārkāpumu, stingrā saskaņā ar šo kodeksu un citiem aktiem par administratīvajiem pārkāpumiem. Atbilstoši LAPK 32.panta otrajai daļai, uzliekot sodu, ņem vērā izdarītā pārkāpuma raksturu, pārkāpēja personību, viņa vainas pakāpi, mantisko stāvokli, atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus. Tas nozīmē, ka atbildētājam bija jāpieņem satura izvēles administratīvais akts un, nosakot sodu, jāizdara lietderības apsvērumi.

No LAPK 33.panta otrās daļas un 34.panta otrās daļas izriet, ka atbildētājam, izlemjot administratīvā pārkāpuma lietu, bija jāvērtē arī konkrētā pārkāpuma iespējamais apdraudējums satiksmes drošībai, – diennakts laiks, ceļa un laika apstākļi, satiksmes intensitāte vietā, kur izdarīts pārkāpums un citi tamlīdzīgi apstākļi. Tie varēja tikt atzīti gan par atbildību mīkstinošiem, gan atbildību pastiprinošiem.

Pieteicējam par izdarīto administratīvo pārkāpumu nav piemērots sankcijā paredzētais minimālais sods. Līdz ar to ir svarīgi noskaidrot, vai atbildētājs nav pieļāvis kļūtu lietderības apsvērumu izdarīšanā, pieņemot šāda satura administratīvo aktu.

Tiesas ieskatā pieteicēja izdarītais pārkāpums – krustojuma šķērsošana pie luksofora sarkanā signāla, ir atzīstams par īpaši bīstamu ceļu satiksmei. Turklāt [8] konstatētie pārkāpuma izdarīšanas brīža apstākļi apliecina, ka pieteicējs radīja apdraudējumu satiksmes drošībai, ko atbildētājs pamatoti atzina par atbildību pastiprinošu apstākli.

Nekonstatējot atbildību mīkstinošus apstākļus, tiesa secina, ka LAPK 22.pantā ietvertā administratīvā soda mērķis, uzliekot pieteicējam naudas sodu Ls 40 apmērā, ir sasniegts. Mazāka naudas soda piemērošana tiesas vērtējumā nebūtu lietderīga, neveicinātu pieteicēja tiesiskās apziņas pilnveidošanos un turpmāk neatturētu viņu no pārkāpumu izdarīšanas. Tiesa uzskata, ka pieteicējam ir jāuzņemas atbildība par savas rīcības bīstamību, kas konkrētajā gadījumā izpaužas naudas soda veidā.

[10] Pamatojoties uz [8] un [9] secināto, tiesa atzīst, ka, izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, ir ievēroti LAPK 244.panta nosacījumi, pierādījumi novērtēti, pamatojoties uz vispusīgi, pilnīgi un objektīvi izpētītiem lietas apstākļiem to kopumā. Lēmumā pamatoti ir secināts, ka pieteicējs izdarījis LAPK 149.^{5}panta pirmajā daļā paredzēto administratīvo pārkāpumu, un administratīvais sods piemērots atbilstoši pārkāpuma raksturam. Līdz ar to Lēmums ir likumīgs un pamatots administratīvais akts.

[11] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 92.pantu ikviens ir tiesīgs prasīt atbilstīgu atlīdzinājumu par mantiskajiem zaudējumiem, kas viņam nodarīts ar administratīvo aktu vai iestādes faktisko rīcību. Valsts pārvaldes iestāžu nodarīto zaudējumu atlīdzināšanas likuma 4.panta pirmā daļa noteic, ka iestāde zaudējumu var nodarīt ar darbību, izdodot prettiesisku administratīvo aktu vai veicot prettiesisku faktisko rīcību, vai arī ar bezdarbību, ja iestādei bija pienākums rīkoties, bet tā prettiesiski nav rīkojusies.

Tā kā tiesa [10] nekonstatēja Lēmuma prettiesiskumu, pieteicēja prasījums par mantisko zaudējumu atlīdzināšanu nav pamatots.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 286.panta pirmās daļas 1.punktu, Administratīvā procesa likuma 246. – 251., 289. – 291.pantu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

pilnībā noraidīt *I.V.* pieteikumu.

Atstāt negrozītu Valsts policijas Zemgales reģiona pārvaldes priekšnieka vietnieka 2011.gada 27.aprīļa lēmumu Nr.20/V-1351.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā divdesmit dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Jelgavas tiesu namā.

Tiesnese L.Apšeniece